

Проект на Постановление на Министерския съвет за изменение и допълнение на Наредбата за организацията за осъществяване на граничен паспортен, митнически, здравен, ветеринарномедицински и фитосанитарен контрол

[линк към консултацията](#)

Информация

Откриване / Приключване: 31.10.2025 г. - 29.11.2025 г. Неактивна

Номер на консултация: #11761-K

Област на политика: Транспорт

Тип консултация: Акт на Министерския съвет

Вносител: Министерство на транспорта и съобщенията

Тип носител: Национално

Наредбата за организацията за осъществяване на граничен паспортен, митнически, здравен, ветеринарномедицински и фитосанитарен контрол, както и контрол на транспортните средства в пристанищата на Република България, обслужващи кораби от международно плаване (наричана по-нататък за краткост „Наредбата“), е издадена въз основа на законовата делегация на чл. 101, ал. 2 от Закона за морските пространства, вътрешните водни пътища и пристанищата на Република България (ЗМПВВПРБ) и регламентира обществените отношения, възникващи във връзка с осъществяване на граничен контрол в българските пристанища.

В края на 2020 г. беше създадена разпоредбата на чл. 115м, ал. 1, т. 20 ЗМПВВПРБ, с която на Държавно предприятие „Пристанищна инфраструктура“ се вмени задължението да изгради, поддържа и администрира Национална система за електронен обмен на информация в пристанищата за обществен транспорт (Port Community System – PCS). Това е отворена електронна платформа, осигуряваща интелигентен и сигурен обмен на информация между държавните органи, пристанищните оператори и ползвателите на пристанището за целите на управлението, оптимизирането и автоматизирането на пристанищните и логистичните процеси чрез еднократно подаване на данни и свързване на транспортните и логистичните вериги.

Внедряването на Националната система за електронен обмен на информация в пристанищата за обществен транспорт е предвидено като мярка по Приоритет П7 „Транспортна свързаност“, подприоритет 7.3 „Воден и въздушен транспорт“, област на въздействието 7.3.в „Интелигентни информационни системи“ на Националната програма за развитие „България 2030“, приета с решение по т. 25 от Протокол № 67 на Министерския съвет от 2 декември 2020 г.

Към настоящия момент със средства по Оперативна програма „Транспорт и транспортна инфраструктура“ 2014 – 2020 г. е изградена частта от платформата, която ще обслужва морските ни пристанища.

Основната цел, която се преследва с представения проект на Постановление на Министерския съвет, е да бъде създадена правна уредба на обществените отношения, възникващи във връзка с използването на Националната система за електронен обмен на информация в пристанищата за обществен транспорт в процеса на осъществяване на граничния контрол в българските морски пристанища за обществен транспорт.

На реализирането ѝ са посветени разпоредбите на § 1, т. 1, § 20, § 21 и заключителната разпоредба § 25 от проекта на постановление.

С първата от тях (§ 1, т. 1 от проекта на постановление) се предлага доуточняване на обхвата и предмета на Наредбата, за да се акцентира върху ролята на новата цифрова платформа (Националната система за електронен обмен на информация в пристанищата за обществен транспорт) за обслужването и опростяването на административните процедури, свързани с митническата обработка на товарите и другите стоки в българските морски пристанища за обществен транспорт.

Разпоредбата на § 20 от проекта на постановление предвижда създаването в Наредбата на глава четвърта „б“ със заглавие „Национална система за електронен обмен на информация в българските морски пристанища за обществен транспорт“, включваща чл. 41г – 41м. С текстовете в новото подразделение на нормативния акт се регламентират:

Ø същността и функциите на новата цифрова платформа;

Ø съотношението и начина на взаимодействието ѝ с други съществуващи информационни системи, в това число: Националния център за електронен документооборот на морския транспорт, информационните системи на Агенция „Митници“ и Системата за информационно осигуряване на планирането на маневрите в морските пристанища;

Ø кръга от лица (административни структури и икономически оператори), които ще имат достъп до информацията, създавана, съхранявана и обменяна чрез Националната система за електронен обмен на информация в българските морски пристанища за обществен транспорт и начина на определяне на нивата на достъп на различните участници;

Ø принципните изисквания за постигане сигурност на информацията и защита на личните данни, фактите и обстоятелствата, съставляващи търговска или друга

чувствителна информация;

Ø функциите на всеки от основните ползватели на системата.

Предлаганите разпоредби на чл. 41г – 41м не съдържат подробна инструкция за работа с новата цифрова платформа, а очертават нейното място и роля в процеса на митническата обработка на товарите и другите стоки, превозвани с кораби от и до българските морски пристанища за обществен транспорт, както и в цялостния процес на осъществявания в тези пристанища граничен контрол.

С разпоредбата на § 21 от проекта на постановление се предлага Допълнителната разпоредба на § 1 от Наредбата да бъде допълнена с 4 нови точки (т. 10 – 13), съдържащи определения на използваните нови понятия – „стоки“, „държател на стоките“ и „пристанищна общност“, както и на вече използвания термин „товари“. Използването на първите две понятия е продиктувано изцяло от по-детайлното уреждане на дейността, извършвана от митническите органи на територията на българските морски пристанища за обществен транспорт. По тази причина при дефинирането им е съблюдаван смисълът, който те имат в митническото законодателство. Създаването на определение за понятието „товари“ се налага, за да се очертае разликата в съдържанието и съотношението между него и термина „стоки“. Понятието „пристанищна общност“ е въведено като обобщаващ термин за обозначаване на всички участници в пристанищните и логистични процеси на едно пристанище за обществен транспорт, с цел разпоредбите да бъдат формулирани кратко, но достатъчно точно и ясно, както изисква чл. 9, ал. 1 от Закона за нормативните актове.

Предвиденото със заключителната разпоредба на § 25 отлагане на влизането в сила (vacatio legis) на разпоредбите, свързани с използването на Националната система за електронен обмен на информация в българските морски пристанища за обществен транспорт, е продиктувано от необходимостта да бъде постигната пълна техническа готовност и синхрон между всички участници в процеса преди въвеждането на платформата в редовна експлоатация.

С останалите текстове, включени в проекта на постановление на Министерския съвет, се цели усъвършенстване на действащите разпоредби на Наредбата, така че:

Ø използваните в тях термини да бъдат приведени в пълно съответствие с понятийния апарат на ЗМПВВПРБ (§ 1, т. 3 от проекта на постановление относно изменението на чл. 1, ал. 6 от Наредбата; § 11, т. 1, буква „а“ и т. 2 от проекта на постановление относно изменението съответно на чл. 31, ал. 1 и ал. 2 от Наредбата; § 15 от проекта на постановление относно изменението на чл. 36д, ал. 1, т. 6 и § 16 от проекта на постановление относно изменението на чл. 36е, ал. 1, т. 10 от Наредбата) или на пряко приложимите актове на вторичното право на Европейския съюз (§ 3, т. 2 от проекта на постановление относно изменението на чл. 17, ал. 3 от Наредбата);

Ø да се постигне максимално точно изпълнение на изискванията на чл. 40, ал. 2, т. 2, т. 3 и т. 4 от Указ № 883 от 1974 г. за прилагане на Закона за нормативните актове (обн., ДВ, бр. 39 от 1974 г., доп., бр. 7 от 1978 г. и бр. 57 от 1980 г., изм., бр. 46 от 2007 г.) относно вида и последователността на посочване на данните за акта от

вторичното право на Европейския съюз или за акта на международното право, при първо препращане. В тази група попадат разпоредбите на: § 3, т. 3 от проекта на постановление относно изменение на чл. 17, ал. 4 от Наредбата; § 5 от проекта на постановление относно изменение на чл. 23 от Наредбата; § 9 от проекта на постановление относно допълване на чл. 29, ал. 2, т. 6; § 10, т. 1 от проекта на постановление относно изменение на чл. 30, ал. 1 от Наредбата; § 11, т. 1, букви „б“ и „в“ от проекта на постановление относно изменение съответно на чл. 31, ал. 1, т. 7 и 8 от Наредбата; § 12, т. 2 от проекта на постановление относно изменение на чл. 32, ал. 3, т. 1 от Наредбата; § 17 от проекта на постановление относно изменение на чл. 37, ал. 4 от Наредбата и § 18, т. 1 от проекта на постановление относно изменение на чл. 41, ал. 1 от Наредбата);

Ø да бъде прецизирано препращането към други текстове на същия акт или към други нормативни актове – § 4 от проекта на постановление относно изменение на чл. 22, ал. 2, т. 2 от Наредбата; § 6 от проекта на постановление относно изменение на чл. 26, ал. 3, т. 1 от Наредбата; § 7 от проекта на постановление относно изменение на чл. 27, ал. 2, т. 1 от Наредбата и § 8 от проекта на постановление относно изменение на чл. 28, ал. 2, т. 1 от Наредбата;

Ø да бъде постигната по-голяма яснота и точност във формулировката на правните норми, за да се избегне опасността от неправилно тълкуване и прилагане – § 1, т. 2 от проекта на постановление относно нова редакция на чл. 1, ал. 3 от Наредбата; § 2 от проекта на постановление относно допълване на чл. 6, ал. 4, т. 2 от Наредбата; § 3, т. 1 от проекта на постановление относно нова редакция на чл. 17, ал. 2 от Наредбата; § 10, т. 2 от проекта на постановление относно допълване на чл. 30, ал. 2, т. 1 от Наредбата; § 12, т. 1 от проекта на постановление относно допълване на чл. 32, ал. 2, т. 1 от Наредбата; § 14 от проекта на постановление относно допълване на чл. 36г, ал. 3, т. 1 от Наредбата и § 18, т. 2 и 3 от проекта на постановление относно допълване съответно на чл. 41, ал. 3 и 4 от Наредбата;

Ø да бъде изпълнено точно изискването на чл. 9, ал. 1 от Закона за нормативните актове за кратко формулиране на правните норми чрез премахване на излишното повтаряне на всички данни за пряко приложимите актове на вторичното право на Европейския съюз при второ и следващо позоваване – § 19 от проекта на постановление относно изменение на чл. 41в от Наредбата;

Ø да се отмени поради отпаднала необходимост приложение № 8 към чл. 36, ал. 1, съдържащо образец на Декларация за предадените в пристанището отпадъци от кораби – § 13 от проекта на постановление относно изменение на чл. 36 от Наредбата и § 24 от проекта на постановление относно отмяна на приложение № 8 към чл. 36, ал. 1 от Наредбата. Тези промени са необходими с оглед на обстоятелството, че Директива (ЕС) 2019/883 на Европейския парламент и на Съвета от 17 април 2019 г. относно пристанищните приемни съоръжения за предаване на отпадъци от кораби, за изменение на Директива 2010/65/ЕС и за отмяна на Директива 2000/59/ЕО (ОВ, L 151, 7 юни 2019 г.), чиито изисквания са въведени в националното ни законодателство, изисква вида и количеството на предадените в пристанището отпадъци от корабите да се удостоверяват по различен начин – не с декларация на корабопридетеля, подадена чрез капитана на кораба или корабния агент, а с

разписка, издадена от пристанищния оператор, предоставящ морско-техническата пристанищна услуга „приемане и обработване на отпадъци от кораби“, чийто образец се съдържа в приложение № 1 към чл. 5, ал. 1 от наредбата по чл. 371 от Кодекса на търговското корабоплаване, а именно – Наредба № 15 от 2024 г. за предаване и приемане на отпадъци от кораби (обн., ДВ. бр. 8 от 2024 г.);

Ø да се актуализира наименованието на Министерството на транспорта и съобщенията в приложение № 1 към чл. 22, ал. 1 и в приложение № 1а към чл. 22а, ал. 3 от Наредбата – § 22 и § 23 от проекта на постановление.

За изграждане на Националната система за електронен обмен на информация в пристанищата за обществен транспорт, в частта за морските пристанища за обществен транспорт, Държавно предприятие „Пристанищна инфраструктура“ изпълни проект № BG16M1OP001-4.002-0001 „Разработване и внедряване на система за електронен обмен информация в българските пристанища (Port Community System – PCS)“, финансиран със средства по Оперативна програма „Транспорт и транспортна инфраструктура“ 2014 – 2020 г., Приоритетна ос 4 „Иновации в управлението и услугите – внедряване на модернизирана инфраструктура за управление на трафика, подобряване на безопасността и сигурността на транспорта“, в съответствие с Административен договор № ДОПТТИ-4/01.06.2023 г. Общата стойност на проекта възлиза на 9 214 059 лева. Решението за верификация на окончателното плащане по проекта е с № ИП-16/12.03.2024 г. В рамките на изпълнението на проекта е извършено и първоначално обучение за работа със системата на отговорните служители от Държавно предприятие „Пристанищна инфраструктура“ и на длъжностните лица от съответните териториални структури на органите за граничен контрол и на Изпълнителна агенция „Морска администрация“.

За поддържането и развитието на цифровата платформа Държавно предприятие „Пристанищна инфраструктура“ ще разходва собствени средства, като по предварителни разчети годишният разход за поддържане в извънгаранционния период (след 1 януари 2026 г.) няма да надхвърля 250 000 лева, а необходимият бюджет за развитието на системата се определя на 10 % от този за изграждането ѝ.

За използване на Националната система за електронен обмен на информация в пристанищата за обществен транспорт икономическите оператори – членове на пристанищната общност, ще сключват споразумения с Държавно предприятие „Пристанищна инфраструктура“ и всеки оператор сам ще финансира дейностите по интегриране на собствената си информационна система с нея, като по предварителни разчети размерът на необходимите средства няма да надхвърли 150 000 лева.

От изложеното се налага изводът, че за изпълнението на предложения проект на акт не са необходими допълнителни разходи, трансфери или други плащания по бюджета на Министерството на транспорта и съобщенията или на други бюджетни организации, поради което е изготвена и приложена към доклада одобрена финансова обосновка съгласно Приложение 2.2 към чл. 35, ал. 1, т. 4, буква „б“ от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация.

Очакваните резултати от предлагания проект на акт са:

Ø създаване на ясна и непротиворечива правна уредба на обществените отношения, възникващи във връзка с използването на Националната система за електронен обмен на информация в пристанищата за обществен транспорт в процеса на осъществяване на граничния контрол в българските морски пристанища за обществен транспорт;

Ø опростяване на административните процедури, свързани с митническата обработка на товарите и другите стоки в българските морски пристанища за обществен транспорт, чрез прилагане на принципа на еднократното подаване на данни от заинтересованите лица и чрез електронен обмен на информацията между компетентните административни органи и икономическите оператори.

Предлаганият проект на постановление няма за цел въвеждане в националното законодателство на изисквания на вторичното право на Европейския съюз, поради което не е необходимо да бъде изготвена и към този доклад не се прилага таблица за съответствие с нормите на европейското право.

Изготвени са: частична предварителна оценка на въздействието на проекта на акт и становище на дирекция „Координация и модернизация на администрацията“ в Администрацията на Министерския съвет за съгласуване на частичната предварителна оценка на въздействието.

В изпълнение на изискването на чл. 7, ал. 2, изречение второ от Закона за електронното управление проектът на постановление е съгласуван с министъра на електронното управление.

В съответствие с чл. 26, ал. 2 от Закона за нормативните актове и в изпълнение на чл. 35, ал. 2, т. 7 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация проектът на Постановление на Министерския съвет и мотивите за приемането му, частичната предварителна оценка на въздействието на проекта на акт и становището на дирекция „Координация и модернизация на администрацията“ в Администрацията на Министерския съвет за съгласуване на частичната предварителна оценка на въздействието са публикувани за провеждане на обществени консултации на интернет страницата на Министерството на транспорта и съобщенията и в Портала за обществени консултации на Министерския съвет.

Лице за контакти:

Павлинка Ковачева

Главен експерт в отдел „МРС“, дирекция „МНРК“

Изпълнителна агенция „Морска администрация“

Тел. 0700 10 145

E-mail: pavlinka.kovacheva@marad.bg

Отговорна институция

Отговорна институция

Министерство на транспорта и съобщенията

Адрес: София, София , ул. Дякон Игнатий № 9

Електронна поща: mail@mtc.government.bg

Документи

Пакет основни документи:

[Мотиви - вер. 1.0 | 30.10.2025](#)

[Становище - вер. 1.0 | 30.10.2025](#)

[Частична предварителна оценка - вер. 1.0 | 30.10.2025](#)

[Постановление - вер. 1.0 | 30.10.2025](#)

Консултационен документ:

Справка становища:

Коментари

Автор: Момчил Антов (26.11.2025 13:49)

СТАНОВИЩЕ

от

Национално сдружение на българските спедитори (НСБС)

относно

Проект на Постановление на Министерския съвет за изменение и допълнение на Наредбата за организацията за осъществяване на граничен паспортен,

**митнически, здравен, ветеринарномедицински и фитосанитарен контрол,
както и контрол на транспортните средства в пристанищата на Република
България, обслужващи кораби от международно плаване, приета с
Постановление № 186 на Министерския съвет от 2012 г.**

Националното сдружение на българските спедитори (НСБС) обединява над 120 фирми, които покриват целия спектър на спедицията и логистиката у нас и е член на Международната федерация на спедиторските асоциации (FIATA) и на Европейска асоциация за спедиция, транспорт, логистика и митнически услуги (CLECAT). Основна задача на НСБС е осигуряването на благоприятна бизнес среда за работещите в бранша български спедиторски компании, включително гарантиране на лоялна конкуренция и равен достъп до услуги и пазари при спазване на антитръстовото законодателство и законодателството в защита на конкуренцията.

С настоящото становище Националното сдружение на българските спедитори (НСБС) представя своите предложения и коментари относно обявения за обществено обсъждане Проект на Постановление на МС.

I. Относно текста на чл. 41е. (1) *„Ползватели на Националната система за електронен обмен на информация в българските морски пристанища за обществен транспорт са членовете на пристанищната общност, в това число:*

5. държателите на стоките – чрез надлежно оправомощен представител (спедитор, агент за товара).“

Коментар:

Вероятно под *държатели на стоките* се визират товародателите, които са принципали (клиенти) на спедиторите. В търговската сделка товародателите са продавачи или купувачи, а в превозния процес и превозните документи - товароизпращачи или товарополучатели. В юридически смисъл, държател на движима вещь (в случая стока) е лице, упражняващо фактическа власт върху чужда вещь на база облигационно правоотношение, а не нейният собственик или владеец. Държатели на стоките в превозния процес са превозвачите и влогоприемателите (в случая пристанищните оператори като складодържатели).

В тази връзка, навсякъде в разпоредбите предлагаме **"държател/и"** да се замени с **"изпращач/и или получател/и"**.

Също, предлаганата разпоредба на чл. 41е (1), т.5 създава погрешно впечатление, че спедитор и агент на товара са различни участници.

Предвид гореизложеното, предлагаме т. 5 от чл.41е (1) да се измени както следва:

„5. изпращачите или получателите на стоките - чрез надлежно оправомощен представител - спедитор (агент за товара).“

II. Относно текста на чл. 41к, т.4. *„създава права за работа в системата на държателите на стоките – спедитори, агенти за товара, агенти за товара на линеен кораб (при линейни превози на контейнерни товари);“*

Коментар:

Понятието *агент за товара на линеен кораб* означава спедитор на контейнеризиран товар. Доколкото това, по каква технология се превозва даден товар, не променя правния статут на спедитора, въвеждане на подобно понятие или участник в платформата е излишно, объркващо и следва да отпадне. Ако обаче под агент за товара на линеен кораб се има предвид линеен агент, тогава той, като представител точно на ответната страна в превозното правоотношение - линейния превозвач (корабната линия), определено не следва да фигурира в разпоредбите, касаещи другата страна в превозното правоотношение - изпращачите или получателите на стоките (както предложихме да бъдат заменени държателите) или техните надлежно оправомощени представители, т.е. спедиторите.

С гореизложените мотиви предлагаме следните изменения в чл. 41к, т. 4.:

„4. създава права за работа в системата на изпращачите или получателите на стоките, в това число техните надлежно оправомощени представители - спедитори (агенти за товара).“

III. Относно текста на чл. 41м. (1) *„Държател на стоките – спедитор, агент за товара, чрез Националната система за електронен обмен на информация в българските морски пристанища за обществен транспорт.“*

Коментар:

Използвайки същите мотиви като по отношение на разпоредбата на чл. 41е. (1), т.5, предлагаме ал. 1 на чл. 41м да се измени така:

„(1) Изпращач или получател на стоките, съответно техен надлежно оправомощен представител - спедитор (агент за товара), чрез Националната система за електронен обмен на информация в българските морски

пристанища за обществен транспорт:"

Разчитаме на обективна оценка на изразената от нас позиция и оставаме на разположение и в готовност за бъдещо сътрудничество.

София, 26.11.2025 г.

С уважение:

(д-р Момчил Антов,
директор на НСБС)

История

Начало на обществената консултация - 31.10.2025

Приключване на консултацията - 29.11.2025

Справка за получените предложения

Справка или съобщение.

Окончателен акт на Министерския съвет
